

ĐỀ 1

Câu 1 (3,0 điểm):

Đọc câu chuyện sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

Em tôi học đến kiệt sức để có một suất du học.

Thư đầu viết: “Ở đây, đường phố sạch đẹp, văn minh, bỏ xa lầy lội nước mình...”

Cuối năm viết: “Mùa đông bên này tĩnh lặng, tinh khiết như bức tranh, thích lắm...”

Mùa đông sau viết: “Em thêm một chút nắng ấm quê nhà, muốn được đi giữa phố xá bụi bặm ồn ào, nhớ bến chợ xôn xao, lầy lội... Biết bao lần trên phố, em đuổi theo một người châu Á, để hỏi xem đó có phải là người Việt Nam không...”

(Theo *Quà tặng cuộc sống* – Nguồn internet)

- 1) Hãy đặt nhan đề cho câu chuyện.
- 2) *Mùa đông bên này tĩnh lặng, tinh khiết như bức tranh.*
 - a. Chuyển thành câu có khởi ngữ.
 - b. Thêm một thành phần biệt lập vào câu trên và gọi tên thành phần biệt lập đó.

Câu 2 (3,0 điểm):

Một người đàn ông có tuổi đang đi xe máy bỗng dừng lại giữa đường, chậm rãi đốt thuốc rồi rờ máy xe chạy tiếp. Một chiếc xe hơi sang trọng đang chạy trên đường, kính xe được kéo xuống, bên trong ném ra một bao nhựa đựng vỏ trái cây mới ăn xong...

Chưa hết, một người mẹ chở con đi học về, đưa bé uống xong hộp sữa, hỏi mẹ để vỏ hộp ở đâu thì được trả lời hãy ném xuống đường. Một ông lão nhà ở cạnh bờ kè, thản nhiên nhổ hoa trong vườn hoa công cộng để mang về nhà trồng. Một cô gái ngồi xem phim trong rạp chiếu phim bỗng lấy điện thoại ra nói chuyện như đang ở trong phòng riêng. Một phụ nữ không xếp hàng ở quầy tính tiền trong siêu thị mà còn nhìn người bị mình chen ngang với thái độ khó chịu...

“Một xã hội văn minh không phải là một xã hội chỉ có nhà lầu, xe hơi, trung tâm thương mại, rạp chiếu phim... mà là một xã hội của sự tôn trọng lẫn nhau.” Từ nhận định này và những hiện tượng trên, em có suy nghĩ gì? Hãy trình bày bằng một bài văn ngắn khoảng 01 trang giấy thi.

Câu 3 (4,0 điểm):

Cảm nhận về nhân vật bé Thu trong đoạn trích “Chiếc lược ngà” của nhà văn Nguyễn Quang Sáng mà em đã học.

--HẾT--

ĐỀ 2

CÂU 1 (3 điểm):

Đọc đoạn văn sau và trả lời câu hỏi:

Ước mơ, đôi khi đó không phải là điều nhất định phải thực hiện cho bằng được hơn nữa có thể là điều người ta không có khả năng thực hiện trong suốt cuộc đời mình. Gặp một chủ lùn ước mơ lớn lên sẽ chơi bóng rổ hay một chủ bé dị tật ở chân nuôi mộng sau này trở thành ngôi sao bóng đá thì đó không phải là điều mà bạn nên chế nhạo. Một ngày nào đó bạn sẽ nhận ra ý nghĩa của ước mơ không phải ở chỗ nó có phù hợp với khả năng thực tế hay không. Điều quan trọng là nó cho phép bạn sống thêm một cuộc đời nữa với cảm xúc của riêng bạn...

(Nguyễn Nhật Ánh, *Tôi là Bê-tô*)

- 1) Mượn lời nhân vật Bê-tô, tác giả Nguyễn Nhật Ánh đã đưa ra quan niệm gì? Em thấy quan niệm ấy như thế nào? (1đ)
- 2) Chỉ ra thành phần khởi ngữ ? (1đ)
- 3) Từ quan điểm của Nguyễn Nhật Ánh, viết đoạn 3-5 dòng liên hệ đến bản thân em (1đ)

CÂU 2 (3 điểm):

“Coi mạng xã hội là sân chơi để bày tỏ quan điểm, cảm xúc, bạn trẻ tha hồ xây những ngôi nhà riêng tư tự do của mình, nhưng đa số sự riêng tư này lại được... công khai rộng rãi. “Ngôi nhà” này là nơi họ cảm thấy có sự tự do, tự chủ cao nhất, được vượt qua mọi giới hạn của xã hội, gia đình, trường lớp để thể hiện bản thân.

Thực tế trong thời gian qua, rất nhiều sự kiện diễn ra trên mạng xã hội làm dậy sóng dư luận. Đáng kể là sự việc một cô gái trẻ trút nỗi oán hận của mình lên Facebook và người bị cô gửi những lời lẽ thậm tệ đó lại chính là cha mẹ cô. Một trường hợp khác là cô gái chụp ảnh ngồi lên đầu rùa ở Văn Miếu - Quốc Tử Giám. Gần đây nhất, một cô gái khoe ảnh làm dáng trên bia mộ liệt sĩ; rồi những học trò thóa mạ, xúc phạm thầy cô... Đây là những hành vi không thể chấp nhận vì nó đi ngược với những giá trị văn hóa, đạo đức của người Việt Nam.”

Đọc nhận định trên, em có suy nghĩ gì về cách tự do thể hiện bản thân của một số học sinh hiện nay? Hãy trình bày những suy nghĩ của em bằng một bài văn ngắn.

CÂU 3 (4 điểm):

Cảm nhận về 1 nhân vật mà em ấn tượng trong truyện ngắn **Lặng lẽ SaPa** của nhà văn Nguyễn Thành Long.

HẾT

BÀI TẬP ĐỌC – HIỂU

1. Đọc văn bản cho sau và trả lời các câu hỏi:

Thời gian là sự sống. Bạn vào bệnh viện mà xem, người bệnh nặng, nếu kịp thời chạy chữa thì sống, để chậm là chết.

Thời gian là thắng lợi. Bạn hỏi các anh bộ đội mà xem, trong chiến đấu, biết nắm thời cơ, đánh địch đúng lúc là thắng lợi, để mất thời cơ là thất bại.

Thời gian là tiền. Trong kinh doanh, sản xuất hàng hóa đúng lúc là lãi, không đúng lúc là lỗ.

Thời gian là tri thức. Phải thường xuyên học tập thì mới giỏi. Học ngoại ngữ mà bữa được bữa cái (thiếu kiên trì), thì học mấy cũng không giỏi được...

(Phương Liên - Ngữ văn 9 - tập 2)

a/ Trong văn bản, "thời gian" được tác giả khẳng định là những gì? Ý nghĩa của sự khẳng định đó.

b/ Dựa vào nội dung chính của phần trích dẫn trên, em hãy đặt tựa đề cho văn bản. Cho biết tại sao em lại đặt tựa đề đó.

c/ Xác định thành phần biệt lập trong đoạn cuối của văn bản.

d/ Chỉ ra một phép tu từ đặc sắc trong văn bản trên, nêu tác dụng của nó.

e/ Theo em, mỗi người cần làm gì để thời gian trôi qua không trở nên vô nghĩa? (nêu ít nhất 2 giải pháp).

2. Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

Một người ăn xin già nua, đôi mắt đỏ hoe, nước mắt dàn dụa, môi tái nhợt, áo quần tơi tả...chìa tay xin tôi. Tôi lục hết túi nọ đến túi kia, không có lấy một xu, chẳng có gì hết. Ông vẫn đợi tôi. Tôi chẳng biết làm thế nào. Bàn tay tôi run run nắm chặt lấy tay ông:

- *Xin ông đừng giận cháu! Cháu không có gì cho ông cả.*

Ông nhìn tôi chăm chăm, đôi môi nở nụ cười:

- *Cháu ơi, cảm ơn cháu! Như vậy là cháu đã cho lão rồi.*

Khi ấy tôi chợt hiểu ra: cả tôi nữa, tôi cũng vừa nhận được một cái gì đó của ông.

(Người ăn xin – Tuộc-ghe-nhep)

a. Tại sao người ăn xin lại cảm ơn cậu bé?

b. Ở cuối văn bản, nhân vật tôi cho rằng mình “cũng vừa nhận được một cái gì đó” của ông lão ăn xin, theo em điều “tôi” đã nhận được là gì?

c. Em có thể rút ra cho mình bài học gì từ câu chuyện trên?

d. Lời thoại đầu tiên trong văn bản đã tuân thủ rất nhiều phương châm hội thoại, em tâm đắc nhất sự tuân thủ phương châm hội thoại nào? Vì sao?

e. Chỉ ra ít nhất một thành phần biệt lập có trong văn bản. Nêu tác dụng của nó.

f. Phân tích một phép liên kết trong đoạn đầu của văn bản.

4. Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

"...Sách làm cho tôi gần bó với thế giới, cuộc đời càng trở nên rực rỡ, có ý nghĩa hơn...Như con chim kì diệu trong truyện cổ tích, sách ca hát về cuộc sống đa dạng phong phú và con người táo bạo trong khát vọng vươn tới chân, thiện, mỹ. Càng đọc, hồn tôi càng tràn đầy tinh thần lành mạnh và hăng hái. Tôi trở nên điềm tĩnh hơn, tự tin hơn, làm việc hợp lí hơn và ngày càng ít để ý đến vô số chuyện bực mình trong cuộc sống.

Mỗi cuốn sách là những bậc thang nhỏ mà khi bước lên, tôi tách khỏi con thú để lên tới gần con người, tới gần quan niệm về cuộc sống tốt đẹp nhất, về sự thèm khát cuộc sống ấy...

Hãy yêu sách! Nó là nguồn kiến thức. Chỉ có kiến thức mới là con đường sống"...

(Mác-xim Gor-ki)

a. Văn bản trên đề cập vấn đề gì? Chỉ ra ít nhất hai sự thay đổi của nhân vật xưng "tôi" khi đọc sách.

b. Theo Mác-xim Gor-ki, tại sao phải yêu sách? Theo em, cần làm gì để thể hiện tình yêu với sách (nêu hai giải pháp).

c. Em có nhận xét gì về thực trạng đọc sách của giới trẻ hiện nay?

e. Chỉ ra một biện pháp tu từ đã học được sử dụng trong văn bản. Nêu tác dụng của biện pháp tu từ đó.

f. Tìm và phân tích một phép liên kết câu có trong đoạn cuối của văn bản.

5. Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới (từ câu a đến câu e) :

(1) Đã lâu lắm rồi tôi và cả nhà mới lại cùng nhau xem U23 Việt Nam thi đấu bóng đá SEA Games. Lúc đội tuyển ra sân, tôi rất xúc động khi quốc ca Việt Nam vang lên. Cả nhà tôi đã cùng hát theo, dù các con tôi chưa thật thuộc nhưng chúng vẫn buộc ba, mẹ phải đặt tay lên ngực cho giống các cầu thủ. Lúc hát quốc ca, tôi có một cảm giác thật khó tả. Một điều gì đó thiêng liêng dành cho Tổ quốc đang dâng lên trong lòng tôi. Hát quốc ca làm cho ta có tinh thần mạnh mẽ, truyền cho ta khí thế hùng hực để sẵn sàng bước vào trận đấu.

(2) Khi đi học, tôi đã được hát quốc ca mỗi khi chào cờ. Bây giờ hát lại, trong tôi vẫn dâng trào một cảm xúc mãnh liệt. Đó là niềm tự hào và tình yêu quê hương đất nước. Xem xong trận bóng đá, con tôi lại hỏi: “Khi nào Việt Nam đá nữa vậy ba? Để con cùng ba mẹ hát quốc ca”.

(Theo Lê Văn Thu, Quốc ca Việt Nam, báo Thanh niên số ngày 8/6/2015)

a. Xác định một phép liên kết có trong đoạn (2).

b. Tác giả đã có những cảm xúc gì khi hát quốc ca Việt Nam?

c. Cho biết ý nghĩa của sự việc cả gia đình tác giả cùng hát theo khi quốc ca Việt Nam vang lên.

d. Em có nhận xét gì về thực trạng hát quốc ca của các bạn học sinh trong nhà trường hiện nay?

6. Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới (từ câu a đến câu e) :

Mùa xuân đã về trên cánh đồng. Hoa cánh kiến nở vàng trên rừng, hoa sở và hoa kim anh trắng xóa. Những bầy ong từ rừng bay xuống đồng như những đám mây mỏng lấp lánh... Gió ngào ngạt mùi thơm của mật và phấn hoa. Muôn loài vật trên đồng lũ lượt kéo nhau đi. Những anh chuồn chuồn ớt đỏ thắm như ngọn lửa. Các chú bộ ngựa vung gươm tập múa võ trên những chiếc lá to. Các anh sếu giang hồ, từ phương nào bay qua, thấy đồng cỏ xanh cũng ghé lại đôi ngày. Dưới nước, cá rô non, bầy đuôi cờ kéo như một đám rước. Lầm lì như anh châu chấu ma cũng ngồi uống rượu với mấy bác cà cuống...

(Xuân Quỳnh)

a. Đặt nhan đề cho văn bản trên.

b. Chỉ ra phương thức biểu đạt của văn bản.

c. Em cảm nhận được điều gì khi đọc văn bản?

d. Chỉ ra biện pháp tu từ trong văn bản và nêu tác dụng của nó.

e. Phân tích ít nhất một phép liên kết có trong văn bản.

7. Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

Quê hương là gì hở mẹ
Mà cô giáo dạy phải yêu
Quê hương là gì hở mẹ
Ai đi xa cũng nhớ nhiều

*Quê hương là chùm khế ngọt
Cho con trèo hái mỗi ngày
Quê hương là đường đi học
Con về rợp bướm vàng bay ...*

*Quê hương mỗi người chỉ một
Như là chỉ một mẹ thôi
Quê hương có ai không nhớ...*

(*Quê hương*- Đỗ Trung Quân)

- Theo em, phương thức nào là phương thức biểu đạt chính của văn bản trên? Ngoài ra, còn có sự kết hợp của phương thức biểu đạt nào khác?
- Tìm trong phần văn bản trên các dòng thơ dùng để trả lời cho câu hỏi “*Quê hương là gì?*”.
- Phần văn bản trên gợi nhắc (nhắc nhở) mỗi chúng ta về điều gì? Em cần làm gì để thực hiện lời nhắc nhở đó? (Nêu ít nhất hai việc làm)
- Chỉ ra một biện pháp tu từ trong văn bản và nêu tác dụng của nó.

8. Đọc phần văn bản sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới (từ câu a đến câu e):

*Ôi tiếng Việt như đất cày, như lụa
Óng tre ngà và mềm mại như tơ.*

*Tiếng tha thiết nói thường nghe như hát
Kể mọi điều bằng riu rít âm thanh
Như gió nước không thể nào nắm bắt
Dấu huyền trầm, dấu ngã chênh vênh*

(Trích **Tiếng Việt**, Lưu Quang Vũ)

- Cho biết phương thức biểu đạt chính và nội dung cơ bản của phần trích trên.
- Em có nhận xét gì về thực trạng sử dụng Tiếng Việt của các bạn học sinh trong nhà trường hiện nay?
- “*Tiếng Việt rất giàu và đẹp*”. Em làm gì để góp phần giữ gìn và phát huy vẻ giàu đẹp ấy? (nêu ít nhất hai giải pháp).
- Chỉ ra phép tu từ nổi bật trong phần văn bản trích trên và nêu tác dụng của phép tu từ đó.

9. Đọc phần văn bản sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới (từ câu a đến câu e):

*“...Cha lại dắt con đi trên cát mịn,
Ánh nắng chảy đầy vai
Cha trầm ngâm nhìn mãi cuối chân trời
Con lại trở cánh buồm xahỏi khế:
“Cha mượn cho con cánh buồm trắng nhé,
Để con đi!”*

*Lời của con hay tiếng sóng thầm thì
Hay tiếng của lòng cha từ một thời xa thẳm?
Lân đầu tiên trước biển khơi vô tận
Cha gặp lại mình trong tiếng ước mơ con.”*

(Trích **Những cánh buồm**, Hoàng Trung Thông)

- Phương thức biểu đạt chính của phần văn bản trên?
- Tại sao nghe con hỏi, người cha có cảm nhận “*gặp lại mình trong tiếng ước mơ con*”?
- Ghi lại thông điệp được gợi nhắc từ văn bản trên bằng 1 câu ?
- Viết đoạn từ 3-5 dòng nêu tác dụng của biện pháp tu từ nổi bật trong khổ thơ đầu.